

UZPŮSOBTE FUNGICIDNÍ OCHRANU ŘEPCE NA MÍRU

Adjust the fungicide treatment to the oilseed rape

Petr VLAŽNÝ, Karel SYPTÁK

Dow AgroSciences s.r.o.

Summary: Today, the grower has a number of possibilities that affect the overall condition of the crop before harvest. Intensive fungicide protection for winter oilseed rape is an integral part of its complex cultivation technology. On the one hand, the grower can model the oilseed rape according to the condition of the stand by selection of the product in the autumn and early spring period, but everything must be in accordance with the actual occurrence of fungal diseases. Another necessary intervention is the choice of the product during the flowering period. It decides about the losses caused mainly by *Sclerotinia*, but also about the total economy of cultivation. A wide offer of five fungicides from Dow AgroSciences and Dupont gives the grower many possibilities and variations to achieve the yield of oilseed rape over 4 tonnes per hectare.

Key words: *oilseed rape, fungicide treatment*

Abstrakt: Dnes má pěstitel v ruce řadu možností, jimiž ovlivňuje celkový stav porostu před sklizní. Intenzivní fungicidní ochrana řepky ozimé je pak nedílnou součástí její komplexní pěstitelské technologie. Jednak může výběrem přípravku v podzimním a časně jarním období řepku tzv. modelovat dle stavu porostu, ale vše musí být i v souladu s aktuálním výskytem houbových chorob. Dalším nezbytným zásahem je pak volba přípravku v období kvetení. Ta rozhoduje o ztrátách způsobených zejména hlízenkou, ale i o celkové ekonomice pěstování. Široká paleta 5-ti fungicidů firem Dow AgroSciences a Dupont pak dává pěstiteli mnoho možností a variací, jak řepku s úspěchem dovést k výnosům nad 4 tuny z hektaru.

Klíčová slova: *řepka, fungicidní ochrana*

Úvod

Řepka ozimá je druhou nejpěstovanější, ale z hlediska ekonomiky často nejlukrativnější plodinou. Ač má na její výnos velký vliv zejména počasí, bez přípravků na ochranu rostlin a intenzivního hnojení bychom se s výnosy atakující 5-ti tunovou hranici asi hned tak nesetkali. Taková je ovšem dnešní realita. Právě intenzifikace výroby řepky pozitivně výnosově poznamenala asi nejvíce. S přibývajícím výnosovým potenciálem a odbytem rostly i pěstební plochy, což s sebou nese vyšší zastoupení řepky v osevních postupech a zároveň i vyšší tlak zejména škůdců a chorob. Zatímco prvně jmenované škodlivé agens bez problémů vyřešíte insekticidní clonou Nurelle D – Nurelle D – Bariard, u fungicidů už je situace obtížnější a na pěstitele je kladena mnohem větší rozhodovací povinnost. Porosty totiž mohou být v podzimním období

v optimální hustotě, mohou se vyskytovat řepky „dvou-rychlostní“, mohou být napadené tu více, tu méně formou hnilobou apod. Na jaře je pak potřeba i s ohledem na případné vyzimování porost navětvit, či v případě hustého porostu naopak vhodně zkrátit, protože je zde vyšší riziko poléhání. I proti hlízence je zde možnost volby buď dvojího ošetření (počátek a druhá polovina kvetení), jednoho ošetření špičkovým fungicidem se strobilurinovou složkou a tedy i tzv. greening efektem, anebo využít kvalitní fungicidní pojistky v řípadě, že porost není nikterak významně napaden a předpověď počasí nepředpokládá vznik pro hlízenu vhodných infekčních podmínek. Se všemi problémy se dokáže srovnat pětice fungicidů firem Dow a Dupont, které již v roce 2018 budou nabízet společné portfolio.

Materiál a metody

Pro jednotlivé návrhy fungicidní ochrany rostlin byly použity fungicidy uvedené v tabulce 1.

Produkt	Účinná látka (obsah)	Účinná látka (obsah)	Poznámka
Caramba	Metconazole (60g/l)	x	Nejúčinnější regulace
Lynx	Tebuconazole (250g/l)	x	Silný regulační i fungicidní účinek
Corinth	Tebuconazole (160g/l)	Prothioconazole (80g/l)	Specialista na phomu, dobrý regulační efekt
Acanto Plus	Cyproconazole (80g/l)	Picoxystrobin (200g/l)	Špičkový fungicid proti hlízence a černým
Apel	Propiconazole (90g/l)	Prochloraz (400g/l)	Pojistka dobrého výnosu za výhodnou cenu

Jak už bylo zmíněno ve článku výše, pěstitel se může setkat s různými modelovými situacemi, které jim řepka a počasí připraví. Zde je krátký návod, jak si mohou pěstitelé během podzimu poradit:

Příklady aplikačních sledů ve vztahu k termínu setí a infekčnímu tlaku fomy:

a) Porost byl zaset v 1. polovině agrotechnické lhůty s dobrými vláhovými podmínkami a středním infekčním tlakem. Nejlepších výsledků jak v regulaci porostu tak ochraně při dělené aplikaci.

1. Aplikace – Caramba 0,7l/ha - rostliny dosáhly 4 - 6 listů, *s odstupem 10 – 14 dnů je provedena*
2. Aplikace – Lynx 0,5l/ha - rostliny dosáhly až 6 - 7 listů

Nebo použijeme jednorázovou aplikaci Lynx v dávce 0,8 – 1 l/ha, či Caramba 0,8-1,2 l/ha. Tato jednorázová aplikace vyšší dávky je vhodná především tam, kdy porost z jakéhokoliv důvodu nebyl ošetřen včas a tzv. „utíká“ a je jej nutné razantnějším zásahem přibrzdit v růstu. Zejména Caramba pak vyniká nadstandardním morforegulačním účinkem a je pro tato ošetření nejvhodnější variantou

b) Porost byl zaset ve druhé polovině agrotechnické lhůty s průměrnými vláhovými podmínkami a středním infekčním tlakem:

1. Aplikace – Lynx 0,7– 0,8 l/ha - rostliny dosáhly 5 až 6 pravých listů
2. Aplikace – Corinth 0,9 - 0,1 l/ha - rostliny dosáhly 5 – 6 pravých listů

c) Porost byl zaset koncem nebo až po agrotechnické lhůtě s průměrnými vláhovými podmínkami a středním infekčním tlakem.

1. Aplikace – Corinth 0,8 l/ha - rostliny dosáhly 6 - 7 listů

Těmito aplikacemi můžeme porost dle jeho vývoje ideálně připravit pro zimní klidové období. V závislosti na průběhu zimy pak na jaře zrevidujeme porost a pro sebe ho můžeme rozdělit do 4 kategorií: dle stavu porostu a výskytu fomy na něm. Pro každou z uvedených možností pak můžeme naordinovat ideální fungicidní ochranu v období prodlužovacího růstu.

a) Středně silný až silný porost a po zimě slabé až střední napadení fomou:

1. V případě, že je porost vysoký 5-20cm – Apel 0,5-0,7l/ha – regulace výskytu phomy, nebo
2. V případě, že je porost vysoký 21-50cm - Lynx 0,75-1 l/ha – zkrácení a zpevnění lodyhy u středně vysokých odrůd, nebo Caramba 1 l/ha u vysokých odrůd

b) Středně silný až silný porost a po zimě silné napadení fomou:

1. V případě, že je porost vysoký 5-20cm – Apel 0,8-1 l/ha - regulace výskytu fomy, nebo

2. V případě, že je porost vysoký 21-50cm – Lynx 0,75-1 l/ha – zkrácení a zpevnění lodyhy u středně vysokých odrůd, nebo Caramba 0,75-1l/ha u vysokých odrůd

c) Slabý porost a po zimě slabé až střední napadení fomou:

1. Ideální použít pouze do výšky porostu 20cm – Lynx 0,75l/ha či Corinth 0,8-1l/ha pro zvýšení počtu větví a regulaci fomy

d) Slabý porost a po zimě silné napadení fomou:

1. Ideální použít pouze do výšky porostu 20 cm – Corinth 0,8-1 l/ha pro regulaci výskytu fomy

Nyní už je o celkovém stavu porostu rozhodnuto a nezbyvá než čekat na období kvetení. To je naprosto zásadní pro ochranu řepky před hlízenkou a dalšími chorobami, jako jsou např. černě. I zde nabízíme 4 řešení ochrany, hodící se vždy ke konkrétnímu stavu konkrétního porostu., ale důležitá je v tomto směru i ekonomika ošetření. Aplikaci ideálně provádíme v první polovině kvetení řepky – tedy BBCH 63. Pokud tedy pěstitel chce:

a) Výbornou účinnost za nízké náklady:

1. Corinth 1l/ha + 400l vody – preventivní aplikace na zdravý porost

b) Špičkový fungicid určený především na porosty s předpokladem výnosu 4 a více t/ha:

- 1 Acanto Plus 1l/ha + 400l vody – preventivní aplikace na zdravý porost

c) Spolehlivý a ekonomicky velice výhodný fungicid:

1. Apel 1l/ha + 400l vody – preventivní aplikace na zdravý porost

d) Levná a velmi účinná kombinace starších fungicidů:

1. TM Lynx 0,75l/ha + Apel 0,6l/ha + 400l vody – v soutěži technologií SPZO 2016 v ekonomickém hodnocení 2. nejúspěšnější fungicidní sled - aplikace na zdravý porost

Závěr

5 přípravků ze společného portfolia firem Dow AgroSciences a Dupont je schopno vyřešit fungicidní ochranu řepky na podzim i na jaře. Stačí si dle metodiky pouze vybrat nejvhodnější

variantu, která se nejvíce blíží stavu daného porostu a doufat, že z nebe v průběhu vegetace spadne dostatečné množství srážek ideálně ne ve formě krup.

Kontaktní adresa

Ing. Petr Vlažný, Ph.D., Dow AgroSciences s.r.o., pvlazny@dow.com